

Bomha i Bóh!

Sy-li spěval,
Pilnje dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérny
Čerstwosć da.

Njech ty spěvaš,
Swérne dželał
Wśedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpođn ty.

Z njebjes mana
Njech či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew će!

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa bo kózdu žobotu w Smolerjez knihiczschečeńi w Budyschinje a je tam sa schwórtlennu pschedplatu 40 pj. dostacż.

3. njedžela po ſvjatej Trojizn.

1. Mójj. 1, 26. 27.

Krótke, ale jadriwe ſłowa wo człowjeku a jeho býčzu, wýboki kherlusich wo jeho wulkim powołaniu. Na prénim lopjenu ſwj. pižma tute kraſne ſłowa ſteja, a tola ſu hacž na dženžniſchi džen njesabyte a njeſestarjene. Récza drje wo něczim druhim hacž tamny psalm: Schto je człowjek, ſo na njeho ſpominach, a człowski ſyn, ſo jeho domaptaſch; něſhco druhe tež je tamne jara ſnate ſłowo: Człowjek je we ſwojim žiwenju jało trawa, ale runje dokelž naň ſłowa dženžniſcheho tefta na wulkotnoſć człowjesta dopomnjeja, ſu nam ſube a drohe. Trjebamý je tež woſebje w něczischiem czaſu, hdžez jich wjele na to džela, człowjekoj jeho hódnoscž a wulkotnoſć rubicž a jeho pschezo k wjetſchej njeſpoſkojnoscži ſ jeho woſudom ſawjeſcz! Duž njech tute ſłowa nam nowu khorobloſcž k wjeſkemu, džakownemu a ſhwernemu trjebanju wſcheho teho dadža, ſchtož je Boža dobrota nam człowjekam ſpožciła, jako wón džesche: Stwořmý człowjeka, ſnamjo k naſchej podobnoſći. Duž wopomnímy: Bóh džesche: Stwořmý człowjeka, ſnamjo k naſchej podobnoſći! A my k temu prajimy 1. ſ wutrobnym modlenjom a ſ dobom ſlubjenjom: Njech dha k twojej podobnoſci moja duscha wotucži, a 2. ſ wutrobnym džakowanjom a ſ dobom ſhwernym trjebanjom: Njebojo, ſemja a jich wójska ſu mi date k ſlepſhemu.

1. Stworiczselski ſkutk je dokonjaný hacž na jeho krónu, człowjeka. Se ſłowami 104. psalma rēčane, tutón ſkutk

to napižmo njeſe: Knježe, kaf ſu twoje ſkutki tak wulke a kaf je jich tak wjele, ty ſy je wſchitke mudrje wustajil. Snate wſchak je, kaf ſo wſchitko pscheziwo wopižanju ſtworjenja ſweta na prénim lopjenu ſwj. pižma méri, a tola ničtó njemože jo ſlepje a kraſniſcho czinicž, hacž je ſo tu ſtało. Wſchitko, ſchtož na ſemi a wſche ſemje a pod ſemju je ſe ſwojim wulkotnym porjadom a ſe ſwojej rjanoscžu, na wſchehomózneho, wſchehomudreho a wſchehodobrocziweho ſtwaricžela poſkuje. Weso mamý my mudraczkojo na tym, kaf je Bóh tón ſenjes ſwét ſtwaril, to a tamne wustajecž, a budžichmýli my do teho ſchto nutſrēczecž meli, budžiſche weso wſchitko wjele ſlepje bylo. Weso tež po ſłowach ſwj. japoschtoła Pawoła zyla ſtórba po wumóženju ſdychuje, tola ſwj. pižmo ma zyle prawje, hdžz rjeſnje: Bóh pohlada na wſchitko, ſchtož běſche ſčinil, a hlaſ, to bě jara dobre.

A na ſchestsym dnju ſwojego ſtwariczskeho džela džesche Bóh: Stwořmý człowjeka! Wopomnímy najprjedy ſwonkuy roſdžel: Hacž dotal rěkaſche pschezo: Budž ſwětlo, budž twjerdoſcž, abo ſemja plodž atd., nětko pač, hdžz ſo wo ſtwarjenju człowjeka jedna, Bóh wſchitko ſam czini, ſe ſwoje ſameje woſe człowjeka ſtwar, a tak tež je człowjek ſnamjo, k Božej podobnoſci, króna a kral zykle ſtwarby. A móžesch to widzieć ſwonkije a ſnutſkije. ſwonkije, pohladaj na njeho, kaf po ſemi kholzi, hlowa hordže poſbehnjena k njebežam poſkuje, pohladaj na wſchitke jeho ſtawu, kózdy k ſwojej ſlužbje wulkotnie pschihotowany, pohladaj, ſo jeno jene mijenujemý, na wóczko, kaf pschi-

hodnje schkitowane, tak daloko widzi, wschitko pōsnawa. Wopravdze tak mudrje wustajene, so ſu najmudrischi duchovo doſko ſledzili a pytali, so bichu waschnie, tak ſo widzenie ſtawa, tak někak pōsnali, pſchetož dopōsnali jo hischeze njeſku. A hladachli komu tak prawje hļuboko do ſwērnehho wóczka, njeje czi, jako by do ſamych njebeſ nuts poſladnył? Pomyſl dale na czlowjekla wobliczo, ſchto czi praji, pola ſózdeho hinaſche, na jeho ſnutschowne waschnie poſasowaze. Spomu na czlowjekowe myſle, tak pſches ert a ruz̄ do ſjawnoscze ſtupaju. A tak halle ſe ſnutschownym ſiwiennjom czlowjeka ſteji? Schto we wutrobje wschitko wotpočjuje, dobre a ſle, wjeſele a ſrudne? Schto je ſe ſwēdomiom, tuthm woſebnym hloſkom Božim w tebi? Tak wutroba pukota, tak ſ Bohom ręczi? Sſame potajſta, ale ſbózne: wot Boha, ſ Bohu!

Haj, my ſmy bojskeho rodu. Ale chzemy jo bycz? Czlowjek njeje wot Boha ſtworjeny, ale je ſo ſam ſ někakeho niſkeho, njeſnateho bycza pomalku wuwil, tak ſo nam ſa njepowalnu wērnoscz a najwjetſchu mudroſcz preduje wot wēſtych ludzi, czlowjek ma wēſte ſkočzo ſa ſwojego prawotza, to je ſkončjuje wschitko, ſchtož wot czlowjekoweje hōdnoſcze ſbytkne wostawa. Schtož pak to njeweri, je hļupy a njeſdželany. Njeſmē na žadny pad wērno bycz, ſchtož biblijia powieda. Tu widzischi, tak daloko ſmy pſchischli. Chzesch dha pak ty ſo ſ tajſim ſonarſtwom ſpoſkojic̄? Chzesch ty ſ tamnym mudrym ſluſhceč, kotsiž hischeze njevidža, ſchto czlowjek je, ſ wotkał pſchinidže a hdze dže? O proſchmy, ſo, ſchtož kraſnoſcz naſcheho bycza naſtupa, njebychmy do njewery, ſadwelowanja a druheje wulkeje haniby a ſloſcze ſawiedženi byli, proſchmy ſa ſwoj wbohi ſaſlepjeny čaſ, kiz takle ſwoju hōdnoſcz do procha a hľota tepta, proſchmy pſchezo bóle ſa druhich a ſa ſebje ſamych: Njech dha ſ twojej podobnoſci moja duscha wotuczi! A ſ doborom ſluſm, ſo chzemy tutu Božu podobnoſcz pſchezo bóle a ſlepje poſasowac̄. Njeſhubmy wēru, tutón kraſny ſwijſ ſ Bohom je tola najeſpsche, ſchtož mamy. Hdzyž druſy tutón ſwijſ roſtorhnu, wjeſmy jón my cziim twjerdscho, hdzyž druſy njehanibic̄ ſwoju hōdnoſcz prjecz mjetaju, ſe ſlowami a ſtukami ju ſanjerodžuju, budzmy my wobkeďbowarjo a cziſjerjo tamneho japoſchtoſkeho ſlowa: Ale ty, o Boži czlowjecze, ſmiň ſo teho, hoń pak ſa prawdoſci, ſa bohabojaſnoſci atd. A ſ Bożej podobnoſci ſy ſtworjeny: njewesch, ſo je Bóh luboſcz? Kajki to nadawſ ſa naſ ſchitkach, ſo bichmy ſ wutrobu, ſe rtom a ručomaj Bohu pſchezo podobniſcho bycz ſo ſe wſchej ſwērnoſcu prōzowali!

2. Bóh ſtwori czlowjeka ſebi ſ podobnoſci. To mjeſeſhe ſo pak woſebje w tym ſjewic̄, ſo dyrbjeſche czlowjek knježic̄ nad rybami w morju, nad ptakami pod njebeſami, nade wschitkimi ſwērjatami a waſami na ſemi. Stare to potajſim roſdžele mjes czlowjekami a druhimi ſtworjenjemi. Se ſwojej roſomnej wolu, ſo ſwoje myſle wjedze, hdzež chze, ſo cziini, ſchtož ſa prawe ſpoſnawa, tu czlowjek ſteji wopravdze knjeſ ſykleje ſtwórby. Wón je ſebi wopravdze ſemju poddanu ſčinił, a čaſ poſasuje, ſo to pſchezo ſlepje roſymi. Skoro nicžo wjazy njeje, ſchtož ſebi njeby poſeſiſnył, niž na jene dobo, tež niž bies wulkich woporow, ale tola wēſcze. Knježenje nad rybami w morju poſasuje na wobknježenje morjow; hoſrſke Lódze pſches nje jēſdža, a hļuboko delſach, hdzež žadny czlowjek ſyn ſjazy njeſlinc̄, groty leža, ſo bichu czlowjekli ſlowa wot jeneho brjoha ſ druhemu do dalokeje zubu njeſt.

Knježenje nad ptakami pod njebeſami poſasuje na wobknježenje powětra, kotrež budze czlowjek ſkončnje tola možne tež bies wulkich woporow, kotrež tuto prōzowanje dženſniſchi džen ſiſeče žada. A njeje dha powětr w tym a tamnym hízom wobknježeny? Sſlužic̄ dyrbja czlowjek možy wětra, ſlužic̄ powětr ſam jako noſcher ſwětla a ſyñkow. Schtož ſkončnje wobknježenje ſemje naſtupa, wopravdze njewesch, hdze dyrbischi ſ mjenowanjom teho, ſchtož je dozpite, ſapoczeč a hdze ſkončic̄. Hoſrſki duch ſ temu ſluſha, to wschitko ſapschimnyc̄ a pōſnac̄ a pſchewidžic̄, tak halle jo do ſtukla ſtajic̄! Schto bichu drje naſchi prjedomnizh prajili, bichu-li dženſka ſaſo pſchischli, a runje tak by ſo nam ſchlo, bichmyli ſo ſa ſto a wjazy ſetras wrózic̄ mogli.

Ale my kſhesčijenjo to jeno ſ džiwanjom njepytniemy, ale džakowni wuſnawamy: kwal teho knjesa, moja duscha. Pſchetož nicžo njeje, ſchtož njebychmy wot Boha meli. ſ Bohom wschitko, bies Boha nicžo. Teho dla my ſchto wě tak hordži czlowjeka ſa Bohu runeho abo kaž někotſi biesbózni drje czinja, ſa wjſche njeho ſtejazeho nimam. Bóh tola pſchezo ſ knjesom wostanje. A wschitzy czlowjeko, niž jeno khezorojo a kralojo, ſu ludžo „ſ Božeje hnady“. Woſebje dženſniſchi džen to poſaže: Semja dyrbja ſahinyc̄, hdzyž wón ſo ſluſhceč dawa (Pſalm 46, 7), abo: ty roſlamaſtch lódze w morju (Pſalm 48, 8), abo: Hdzyž ty ſwoje wobliežo potajſich, dha ſtróža ſo, hdzyž jich dyh prjecz woſmiesh, dha ſahinu a ſo ſaſo do procha pſchewobrocza. Wſcho naſche prōzowanje a ſtaranje wostanje podarmo, hdzyž wón ſo ſa naſ njeſtara, a na jeho žohnowanju je tež ſa modernſkeho czlowjeka wschitko ležane. Teho dla tež placzi: Wostajcze a poſnajcze, ſo ja Bóh ſym. A hischeze jene: Hdzyž woſebje ſa naſ kſhesčijanow rěka: wschitko je wasche, dha je ſ tym prajene: Trjebajcze jo prawje! Nam požczenie puny a zentnarje chzedža naſožowane bycz. W pſchiblowach Salomonowych (10, 16) ſteji piſane: Prawy wužiwa ſwojego ſubla ſ ſiwienu, ale biesbózny wužiwa ſwojego ſamóženja ſ hréchej, a ſwj. Pawoł napomina (1. Kor. 7, 31): kotsiž ſweta wužiwaju, ſo bichu jeho ſle njewuživali. Sa naſ pak woſebje placzi: Wſchitko je wasche, wý pak ſeže Chrystuſowi. A Chrystuſ tola wueži: Nad małym ſwērny, ſo by jemu ſbóznie klinčało: Da chzu cze na wjeſle poſtajic̄! To by potom dopjelnjenje teho bylo: Stwórmu czlowjeka, ſnamjo ſ naſchej podobnoſci. Duž ſo tola teho wjeſelmy: Bóh ſtwori czlowjeka ſebi ſ podobnoſci, a wo to ſo ſtarajmy:

So bich był, kaž ty, dokonjanu,
Ty kraſne ſnamjo wſcheje ſwiatloſcze!
Hlaj, ſ temu hízom powołany
Sſym na ſemi; a do wſchej wēčnoſcze
Mój duch ſo dyrbji na to prōzowac̄,
So moħł ſo bliże ſ tebi poſběhac̄.

Hamjeń.

M. w. B.

Czlowjek Bože ſnamjo.

Sa ſnamjo ſ ſwojej podobje
Naſ Boža hnada ſtwori!
Hdze w ſwēcze wjethſhi wuſnam je,
Hdze wjethſha czeſc ſo hori?
S tym czlowjek ſtwórby króna je,
Ma ducha možy wužole,
Je ſ knježerjom na ſemi.

Bo czèle, duschi wot semje,

Bo duchu je wón s Boho;

Duž pucze khodži dwojake

W tu kwęcze jeho noha.

Mjes pschirodu a mjes Bohom

Te człowiek s bójskim średnikom,

Ma sastupjerstwo Boże.

O so wón pschezo stajał by

Móz ducha njezmertnosće

Do klužby kwijatej Trojzy,

Był połny pokornoścę!

Też kniežil mudrie, s luboścę

Każ Bóh we kwojim stworjeniu

A sbože, radoſez budžil!

O kajke sbože, człowiek był

We tymle powołaniu!

Tón Boži wužyw dyrbi tycz

A klužicz k żohnowanju;

Wschak Bóh, kiz hama luboſcz je,

Tych jako dżeczi krónuje,

Kiž jeho snamjo noscha.

K. A. Fiedler.

Człowska pschedwidźiwosć.

To je neschto ziale dżinne, so człowiek czuje, iчто na njego czaka. Jemu ho to do przedka siewi a potom ho też woprawdze stanje. Swotkal to siewenie wukhadża, żadny człowiek niewe. Ma kwęcze wschak je wjeli tajseho, iчто nam potajstwo wostawa. Wérjozy pał też w tym Boži porst widzi. Bóh czini wétry a plomjenja kwojich pójkow, so ludzi wobarnuja abo warnuja. A tak dawa wón też tym kwojim we wétrych czasach tajke snutskowne siewjenja.

W latach 1505—1571 běsche w Schottiskej mózny przedar, s mienom John Knoz, žiw. Wo jeho modlitwach by katolska kralowa Maria husto rjekla, so su te jej straschnische, dželi 10,000 wojakow. Kož wschitzh mózni mužejo, mějesche też wón wjeli njeprzeczelow, a kaž psches džiw wón husežischo jich nadpadam wuczelny. Tak mějesche wón ras wjeczor to snutskowne czuce, so ho na kwoje swuczenie městno ja domazym blidom pschi wjeczeri kydnyč njezm. Lědma běsche ho sa blido, ale tehdź na druhe městno kydnyč, ho wonka wutseli, a ta lampa, sadz kotrejž by hewak kydal, bu s kusku pschetselena. Wona budžishe jeho s wéstosczu morila, hdź budžishe tehdź na kwojim swuczenym městnie kędzial.

Duchowny Ludik w Davosu běsche ho we swuczenym czasu i měrej podał. Duž jemu na jene dobo wutroba tak mózne pukotacž poczo, so jeho stylska a dýrbiesche s domu won do wžy. Hdź běsche khwilu po czmowym wježnym puczu dale schol, ho dohlada, so ho jemu s jeneje khěze kwěza napschecziwo kwęcze. Na měscze ſebi prajesche: „Tam dýrbisch hicz, tam budža cze trjebacz!“ A ſchto tam pschitschedski wuhlada? Khudu wudowu, kiz bě ſebi hižom ſchryk pschihotowała, so by ho sa njón powieſla. „Ach, ja kym shubjena!“ wona jemu napschecziwo wołasche. „Ale runje teho dla njezmęze do njeboža,“ jej duchowny wotmolwi a tak dołho pscheczelne i njej ręczesche, doniž ho ſało njezmowa.

Wožebje husto namakam tajku pschedwidźiwosć poła žonskich. Kendzelska diakonissa, Dora Pattison (1832—78), ležesche ras s měrom we kwojej komorzy bliſko pschi tych ſalach, hdźež běchu ni khori. Ma jene dobo wotuczi, a jej bě, jako by ho jenej

khorej, kotrejž běchu džen předny nohu wotresali, neschto stało bylo. Kucze stanę, ho swobeleka a džesche k tej khorej, kotrejž pał w měrnym ſpanju nadenidže. Też wobalka bě w rjedze. Šako pał bliże hladasche, pytny, so kraj s raną czeczesche, dokež bě ho žila pułnyla. Kucze ranu s nowa swobala a khora bě se kymertneho stracha wumózna. Budžishe ho kraj dale se žily czischczala, by ho ta žonska hacž do ranja wukrawawila.

Teno na duchu klepi móža tu přecž, so we wschech tajſich podenidzenjach Bóh ſam człowiekow po kwojim spodobanju wodži. Wón wſchak tych kwojich ženje s wocžow njepruzheži.

Pschedwidźiwosć.

„Mózu czi neschto k luboſci scziniež?“ pschedwidźna wothladařka ke khoremu džeszu prajesche. „Haj, pozměwkiče ho na mnie,“ to male džesche.

„Pozměwkiho ho na mnie“, to je někohožkuli njevjeſeſeho próſtwa. Tule próſtu dopjelnicz, je kaž klužne waschnje. Šelko ſamožne wužměwkijenje klužneka nad ſemju — ſelko człowiske wužměwkijenje nad ſamotnej, ſrudzenej a w czmowocze powostajenej wutrobu!

My wſchitzh njeſamóžem h neschto wožebiteho, ale wſchitzh neschto pschedwidźneho ſamóžem h prajicz abo czinicz. Wſchitzh, kiz maju s tobu czinicz a ſotrymiz masch th czinicz, ſu ſa pschedwidźne kluwo džakowni. Praj jo tež tym, kiz cze njeprzeczelne ſetkaja. Wono jim bróni woſmje. Pschedwidźnoſć khudſcheho nječzini, žada mało czoža a ſebi ſamemu najrjeñſchu mſdu pschinjeſe. Ty móžesč neschto podacž a wobſtaracž, neschto piſacž, k někomu poſladacž hicz a to wſcho s pschedwidźnoſću, kiz ſebicžiwo, twjerdy, ſymny wutrobam tak derje czini. S malymi wopofasmami pschedwidźnoſće móžesč ſprózny, hórkim ſało luboſcz, krobloscz, nadziju ſkicžicz. Tehodla budž pschedwidźny, kaž běſche Jeſuš pschedwidźny.

Bohaty bjes dawkow.

Khudy ſarař w połnóznej Amerizy běſche ſebi wožadku ſhromadźil a chýſche jej wot kymilnych darow zhřivicžku natwaricž. To ſhoni fiskus (stat) a chýſche jeho w dawkach wyschich ſehnacž. „Kelko ſamoženja macze?“ — „Ja kym jara bohaty,“ ſarař wotmolwi. Štaſtojnik kwoju knihu wotewri a džesche: „Dha powiedacze, ſchto dýrbju piſacž!“ Žarař rjekny: „Sprěnja mam dobru, bohabojaſnu žonu, ta je ſloto winoſta.“ — „Schto wjazy?“ — „Dwě pobožnej, poſklusknej džesči.“ — „Schto wjazy?“ — „Wumozniło, kiz je nam ſbóžnoſcz warbowal.“ — „Schto wjazy?“ — „Wjeſelu a ſpojini wutrobu.“ — „Schto wjazy?“ — „Nicžo wjazy.“ Duž ſtaſtojnik kwoju knihu ſacžni a džesche: „Sawěſeže, wy ſeže bohaty muž, dawki pał wot kwojeho ſamoženja dawacž njeſtrjebacže.“

Ręcz pschezo wěrnoscż.

„Kak dha je ho to ſtalo, mój kymko, so kym kwoju klužbu ſhubil?“ tak ho macz kwojeho 15-lětneho kymna praschecze, kiz bě ſe kwojeje prěnjeje klužby ſało domoj pschischoł. „Szym“, hólz ſrudny wotmolwi, „kum na tym wina. Ja neschto ſchleňzam na ſemju padnyč dach, so ho roſraſyču. Mój knies bu hněwny a rjekny, so moje džiwje waschnje dlěje ſnjeſcz njemóže, a duž kym dýrbjal hicz. Maczi, nječzni ſebi dale žanhych staroſčow, ja hižom bōrſy ſało klužbu namaſlam. Ale ſchtoha dýrbju rjez, hdźz ho mje praschecze, czeho dla kym kwoje prěnje měſtne ſhubil?“ — „Ręcz jeno pschezo wěrnoscż!“ macz wotmolwi, „to drje tola ſham hinač czinicz njechal?“ — „Ně wſchak“, ſhy wotmolwi; „wono mohlo mi někak ſchłodžicž.“ — „Prawda že enje njeſchłodži“, macz wobkruči, „njech ho to tež druždy hinač býcz ſda“.

Hólzej bu tola czežlo, nowu žlužbu namałacž, hacž bě ſebi myſlit. Duž młody pschekupz tajkeho hólzeza pytaſche. Sſlužba lubjeſche tajku rjanu nſdu, ſo ſo naſch hólz bojeſche, ſo ju pschi ſwojich wopis mach njedostanje. Taſko ſo temu knjeſej pschedſtaji, chyſche najprjedh prawdu ſamjelczeč. Wſchako jeho tón knjeſ ſnacž njemóžesche. Wón paſ ſebi wſcho pschemyſli a nětlo runje won prajesche, czeſho dla bě prěnju žlužbu ſhubil. Duž džesche pschekupz: „Ta mam rad wokoło ſo wobhlađniwych, pěkných ludži. Ta paſ tež derje wěm, ſo czi, kiz ſwoje ſmyſki sprawnje pschidat ſa, tež tehdy, hdvž mohlo jim to ſchlođicž, je tež najlóžſho wotpoſoža. S nowa budžesč nětſ tak prawje wobhlađniwych“. — „Haj, luby knjeſe, chzu ſo prázowacž, ſchtož jeno móžu.“

Duž ſo wo durje ſallepa a dō iſtwy ſaſtupi — hólzezoſhy předawſchi knjeſ. „Chzesch ty, luby wujo“, rjekny tón k młodemu pschekupzei, „ſebi tuteho hólza pschistajicž?“ — „Ta to hiſcheče cžinił njeſtym,“ „tón wotmolwi. — „Cžinu jo ſměrom“, předawſchi knjeſ dale rěčesche, „móžesčli jeho psched tym wobarnowacž, ſo czi ſučhe ſnjerofbiwa a mokre ſnjerofbiwa, ſmějſch jeho we wſchém druhim žwérneho. Hdvž by paſ jeho njerodžał, bych ſam hiſcheče junu ſ nim ſpýtał.“

„Ně, hdvž tak rjenje wo nim ſwědčiſch, jeho ſam wobhlowam“, młody pschekupz wotmolwi.

Hólz bu pschistajenj a je w tej žlužbje ſéta doſho był. Husto by ſwojej macžeri prajíł: „Haj, tak je, taž prajesche: Prawda je pschetož ſak budžesche ſo mi ſechlo, hdvž budžesč njeſtym řečzał był, a mój předawſchi knjeſ budžesche to wotſrhl?“

Wobroczenje wopilza.

Ta mějach, jedyn ſlepy powjedaſche, jara rjanu młodoſež. Moja domiſna bě ſcheroſka ſelena hola. Pschi ſhójnach na ſelenych ſukach rjane kruwy paſzech a k temu ſwoje ſpěwys ſpěwach, kotrež bě mje moja macž na wučila. To běchu moje cžiche džecžaze ſéta. Ta buč wjetſchi. Duž do minje nječiſtih wohéń ſacžahný. Pschi pucžu ſtejſche ſtara korežma. Wſcho w njei bě maſane doſež. Njerodna ſtara žona ſe ſwojej džowku hoſćom porjedžowasche. Byla ſtwa hróſnje po palenzu wonjesche. A tuta korežma mi načini. Ta ſo jeje grāwowych a tola mje wſcho do njeje wabjeſche. Wſchě ſwoje kroſki tam pschepiwach a korežmarjež holzu mjenowach ſwoju njeſtstu. Lubowacž ju njemóžach, ale ju hidžach, dokelž wjedžach, ſo je wona moje njeſbože. A tola njeſchecſtach tam ſydačz a palenz picž. Wſcho, ſchtož na Boha dopominasche, běch daloko do ſady cžiſný. Ta buč hotowy wopilz a njedocžink a wjeſni mi ſ pucža ſhodžachu.

Kas běch tež ſaſo žylu nőz w korežmje ſedžał a pił. Skónečnje běch ſo domoj motacž počzał, ničo wo ſebi njeſtym. Taſko ſaſo k ſebi pschińcz počzach, bě mi, jako bych ſymu mrěl. Ta wocžinich wocži, ale wſcho bě hiſcheče cžmowe. Njeje dha dženža woſno widžecž? Ta ſo napinach, ale wſcho wosta cžmowe. Duž ſe ſwojimaj rukomaj wokoło ſo hrabach a cžujach, ſo w pschedrowje ležu, wſchón pschemacžany. Wſchón naſtróžany ſtaných. Haj, moja noha ſteji w mokrej luži a ſymy wětr mje woſduwa. Ta njebech we ſwojej komorje, ale wonkach. Ale bě dha hiſcheče tolsta nőz? Duž ſaſpěwa ſchlowroncž ſwój raňſhi ſpěw a wſchu-đom běchu raňſche hloſky ſhyshecž. O Božo na njebiu, běch dha ja woſlepil?

Ta běch ſlepy. O jako to poſnach, bě mi, jako by mje nechtó ſ njebejſ do hele ſtorežil był. Duž ludži hicž ſaſlyſchach. „Na pomož, lubi ludžo,“ jich wołach, „ſmilče ſo nad wobhim ſlepym.“ Woni ſo bližachu a jako mje ſeňachu, počzachu ſo ſmjecž a

ſ dobom mje ſwaricž: „Shto, to je tola Wornarjez pjaný Michal, to ſo tu khlemi, jako by we wodže težał a tu ſměrom ſedži taž ſeni pož a ſebi khribjet ſ raiſhím žlužbom wohrjewacž dawa. My chzemý czi hižom poſaſacž, naž ſa blaſnow měč!“ „Ach“, jím wotmolwic̄, „pjaný drje ſym był, nětlo paſ ſym ſlepy. Ta njevěm, hdže ſym, ſmilče ſo a dowjedžče mje domoj!“

Na to jím wſcho ſwupowjedach. Woni mi wěrjachu a mje k mojej macžeri dowjedžechu. Po lekarja ſym poſlali a tón mi moje doſpołne wozlepjenje wobkruči. W pschérowje ležo běch ſo ſym ſamrěl, ſchtož bě ſo na wocži położilo. Womož žana wjazh njebě.

O ſhto ſym tehdh wſcho ſpýtał! Majradſcho budžich wo dnjo a w nožy ſelil. Cžinił paſ to njeſtym, ale plakał ſym, ſo běch tej mojej woči ſyloſowej žórle.

Tehdh ſym ſpóſnał, ſchto móže macž ſwojemu džecžu byž. Sſwarika mje njeje, ale kaž džecžo je mje wodžila, hdžež chyſch wjedžený byž. Husto by mi ſ dobrých knihow cžitała, pschetož wona bě pobožna žona. Mi ſo ſdache, jako by ſo ſamo druhý wjeſzelika. A to je tež cžinila. Wſchako wjazh do korežmnej njeſtymach a rad na jejne cžitanje poſluchach. Wona widžesche, ſak ſo moje duchowne wóčko pomału wotamkaſche. A to bě ieje wjeſele.

Ta ſebi na to myſlach, ſo bych harmoniku cžahacž na wuſný; ſ tym mohł něchtó ſaſlužicž a wuſtajnoſež k temu mějach. Taſko džecžo běch hižom wjele na njei na wuſný. Moja macž paſ wotmolwi: „Ně, proscherſki herz ty njebudžesch!“ Moja macž mje na druhí pucž dowjedže. Po jenym džesche ſo mnú na ſublo, hdžež bě ſa mnje wſchelake dželo. To je mje dotal žiwiło a budže mje dale žiwič. Po druhim mje do žyrkwi wodžesche. A Božo ſłowo bu moje wjeſele.

To je moja macž cžinika. Wona hižom ſéta doſho na kerchovje leži. Ta paſ ſym na tym pucžu wostał, na kotryž je mje wona poſaſala. A ja ſym ſbožowny, pschetož ja ſym ſpokojom. Se ſwojimaj ſnuteſkownymaj wocžomaj wiždu rjanu ſwět, w kotrymž Bóh ſam roſlaſuje a wſcho wodži.

Tak rěčesche tón ſlepy, ſiwe ſwědčenje ſa to, ſak móže Bóh na džiwnie waſchnje wopilza do wěrneho ſchecžijana pschewobrožicž.

Wſchelake ſ bliska a ſ daloka.

— W Cžornym ſcholmzu je ſo wobſamko, nowu ſchulu natwaricž.

— 2. junija ſańdženeho ſéta je ſo w Romje pod wulkim wobdželenjom tamneje evangelskeje woſady ſwiatocžne ſaſkožky ſamjení k evangelskej žyrkwi położil. Žadanje, w Romje tež doſtojný Boži dom naſcheje wótcžinskeje evangelskeje žyrkwi měč a ſjawne ſwědčenje wotpołożicž ſa wěrnoſež evangelija, běſche hižom ſetdžecžatki we wutrobach naſcheho evangelskeho luda ſ wulkim ſaſhorjenjom ſiwe. Twar je ſo wot wubjerka naſcheje evangelskeje žyrkwi do rukow wſaſ. Na kražnym měſtne wulſkeho města Roma budže ſo poſběhowacž: žyrkej, fara a woſadny dom. Žyrkej ſměje dwě rjanej wěži. Twarske měſtne wopſchija 2500 kwadratnych metrow. Sſo nadžija, ſo budže ſo evangelski Boži dom w Romje ſa 2 lěče poſhwecžicž mőz. Muſne budže, ſo naſchi evangelszhy we wótnym kraju luboſčinu woporniwoſež poſoſaſa. Pschetož twar płaciž 700,000 hr. a poſoſaſa je hakle na wdata. Duž ſo wo dary ſa tu žyrkej proſy, a teho dla je ſo tež na nětcežiſhu njedželu w Gaffej krajna kollektu ſa twar teje žyrkwi poſtaſiſa. Mađijomne tež naſchi evangelszhy Sſerbia ſwoju ruku wotewrja ſa ważny twar evangelskeje žyrkwi w měſče Romje, hdžež dyrbi ſtacž a jako wěža evangelskeje wěr.